

KÜÇÜKLERİN EVLAT EDİNİLMESİNDE ARACILIK FAALİYETLERİNİN YÜRÜTÜLMESİNE İLİŞKİN TÜZÜK

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 25/2/2009, No : 2009/14729
Dayandığı Kanunun Tarihi : 22/11/2001, No : 4721
Yayımlandığı R.Gazetenin Tarihi : 15/3/2009, No : 27170
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 5, Cildi : 48

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tüzük, küçüklerin kendi ülkesi içerisinde veya ülkelerarası evlât edinilmesinde aracılık faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla;

a) Küçüklerin, evlât edinilmesinde, aracılık faaliyetinin yürütülmesine,

b) Küçüğün; yüksek yararının gözetilmesine, temel haklarının güvence altına alınmasına, kaçırılmasının, satılmasının veya ticaretinin önlenmesine, öncelikle kendi ülkesi içinde evlât edindirilmesine, ülkesinde evlât edinecek veya yanına yerleştirilecek kişi veya eşler bulunmadığı takdirde ülkelerarası evlât edindirilmesine,

c) Küçüklerin, evlât edindirilmek üzere kişi veya eşlerin yanına yerleştirilmesi sonucu kazandıkları hakların korunması sürecinin izlenmesine, ilişkin hükümleri kapsar.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Tüzükte geçen;

a) Evlât edinen: Yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre, evlât edinmesine hukuksal engeli olmayan kişi veya eşleri,

b) Evlât edinilen: Hakkında mahkemece korunma kararı alınan veya ailesi tarafından evlât edinilmesine rıza gösterilen küçüğü,

c) Geçici bakım sözleşmesi: Evlât edinilecek küçüğün, bakım ve eğitimi için evlât edinme başvurusu uygun görülen kişi veya eşlerin yanına yerleştirilmesi öncesinde bu kişilerle imzalanan sözleşmeyi,

ç) İl Müdürlüğü: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğünü,

d) Kabul eden Devlet: Evlât edinmek üzere başvuranın ikamet ettiği Devleti,

e) Kabul eden Devlet merkezi makamı: Ülkelerarası evlât edinme konusunda yetkili otoriteyi,

f) Komisyon: İl Müdürünün başkanlığında, sosyal inceleme raporunu hazırlayanın da katıldığı, vakanın özelliğine göre Kurumun konusunda uzman meslek elemanlarının iştirak edeceği en az üç kişiden oluşan değerlendirme grubunu,

- g) Korunmaya muhtaç küçük: 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu'nun 3 üncü maddesinin (b) bendinde belirtilen küçüğü,
- ğ) Kurum: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünü,
- h) Küçük: Daha erken yaşta ergin olma durumu hariç, onsekiz yaşını doldurmamış kişiyi,
- ı) Menşe Devlet: Evlât edinilecek küçüğün ikamet ettiği Devleti,
- i) Merkezi Makam: Türkiye'de Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü Çocuk Hizmetleri Dairesi Başkanlığını,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Aracılık Faaliyetlerinde Uygulanacak Usul ve Esaslar

Sorumlu birim

MADDE 3 – (1) Evlât edinmede aracılık faaliyetleri Kurum tarafından yürütülür.

(2) Ülkelerarası evlât edinme işlemlerinde, Kurumun görevli birimi Merkezi Makamdır. Merkezi Makam, bu işlemleri kabul eden veya menşe Devlet merkezi makamları arasında işbirliği yaparak yerine getirir.

Evlât edinme koşulları

MADDE 4 – (1) Evlât edinmede;

- a) Küçüğün, evlât edinen tarafından en az bir yıl süreyle bakılmış ve eğitilmiş olması,
- b) Evlât edinmenin her halde küçüğün yararına bulunması ve evlât edinenin diğer çocuklarının yararlarının, hakkaniyete aykırı bir biçimde zedelenmemesi,
- c) Evlât edinecek kişi veya eşlerin, evlât edinilenden en az onsekiz yaş büyük olması,
- ç) Ayırt etme gücüne sahip olan küçüğün rızasının alınması,
- d) 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun 311 inci ve 312 nci maddelerinde yer alan hükümler hariç, 309 uncu maddesinde belirtilen şekilde küçüğün ana ve babasının rızasının bulunması,
- e) Küçüğün vesayet altında olması halinde, Türk Medenî Kanununun 397 nci maddesinde öngörülen vesayet dairelerinin izninin alınmış olması,
- f) Evlât edinmek isteyen ve evli olmayan kişinin otuz yaşını doldurmuş bulunması,
- g) Eşlerin en az beş yıldan beri evli olmaları veya her ikisinin de otuz yaşını doldurmuş bulunmaları,
- ğ) Eşlerden birinin, diğerinin çocuğunu evlât edinebilmesi için en az iki yıldan beri evli olmaları veya kendisinin otuz yaşını doldurmuş bulunması,
- koşulları aranır.

(2) Otuz yaşını doldurmuş olan eşin, tek başına evlât edinebilmesi için, diğer eşin ayırt etme gücünden sürekli olarak yoksunluğu veya iki yılı aşkın süreden beri nerede olduğunun bilinmemesi ya da mahkeme kararıyla iki yılı aşkın süreden beri eşinden ayrı yaşamakta olması yüzünden, birlikte evlât edinmesinin mümkün olmadığını ispat etmesi gerekir.

Başvuru yeri, şekli ve başvuru sırasında yapılacak işlemler

MADDE 5 – (1) Evlât edinmek isteyenlerden;

- a) Yerleşim yeri Türkiye'de olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, yerleşim yerlerindeki İl Müdürlüklerine,
- b) Yerleşim yeri yurt dışında olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile yabancı ülke vatandaşları, kabul eden Devletin merkezi makamına,

c) Türkiye’de bir yıldan fazla süreyle oturma izni almış yabancı ülke vatandaşları, Merkezi Makama gönderilmek üzere buldukları yerin İl Müdürlüğüne yazılı başvuruda bulunurlar.

(2) Eşlerin evlât edinmesi halinde, her ikisinin de yazılı başvuruda bulunması gerekir.

(3) Başvuranlara, evlât edinilecek küçüklerin özellikleri ile evlât edinmenin sosyal ve hukuki sonuçları hakkında sosyal çalışmacı tarafından bilgi verilir ve ilk görüşme formu birlikte doldurulur.

(4) Evlât edinmek üzere başvuran kişi veya eşler, evlât edinme işlemlerine ilişkin tüm yükümlülükleri kabul ve taahhüt ederler.

İstenilen belgeler

MADDE 6 – (1) Evlât edinmek üzere başvuran kişi veya eşlerden aşağıdaki belgeler istenir:

- a) Nüfus müdürlüğü tarafından düzenlenen nüfus olayı kayıt örneği,
- b) Başvuran ve birlikte yaşadığı aile fertlerinin 25/5/2005 tarihli ve 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu kapsamında yer alan silinmiş kayıtlar da dâhil sabıka kayıtları,
- c) Mal varlığını, gelir ve sosyal güvenlik durumunu gösterir belgeler,
- ç) Kimlik Paylaşımı Sisteminden belge üretebilen muhtarlıklardan veya nüfus müdürlüklerinden alınacak yerleşim yeri belgesi,
- d) Öğrenim durumunu gösterir belge,
- e) Fiziksel, zihinsel ve ruhsal bir engelinin, sürekli bakımı gerektiren, bulaşıcı veya süreğen bir hastalığının bulunmadığını, ayrıca alkol veya uyuşturucu madde bağımlısı olmadığını belirten sağlık kurulu raporu,
- f) Türkiye’de yaşayan yabancı ülke vatandaşlarından veya yurt dışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından oturma izin belgesi ve küçüğün kabul eden ülkeye girmesine ve orada sürekli ikametine izin verildiğine veya verileceğine dair belge.

Başvuruların incelenmesi

MADDE 7 – (1) Evlât edinmek üzere başvuran kişi ve eşler, 6 ncı maddenin birinci fıkrasında sayılan belgeleri, başvuru tarihinden itibaren en geç iki ay içinde tamamlayıp sunarlar. Bu süre içinde belgeleri sunmayanların başvuruları işleme konulmaz. Belgelerin sunulduğu tarih ve saat sosyal inceleme ve küçüğün yerleştirilmesi sıralamasında esas alınır. **(Değişik dördüncü cümle: 10/2/2012-2012/2780)** Ancak korunmaya muhtaç olmayan küçüklerin evlat edinilmesi veya oluşmuş anne, baba ve küçük ilişkisinin bulunması, hısımlığın söz konusu olması ya da koruyucu ailenin bakmakta olduğu çocuğu evlat edinmeye ilişkin talebinin Kurum tarafından uygun bulunması durumlarında bu esasa bağlı kalınmaz.

(2) Başvuru sahipleri belgelerin tesliminden itibaren en geç altı ay içinde yerleşim yerlerinde ziyaret edilerek haklarında sosyal inceleme başlatılır. Başvuruların yoğun olduğu İl Müdürlüklerinde bu süre, altı ay daha uzatılabilir.

(3) İncelemede karar vermeye yardımcı olacak her türlü belge talep edilerek başvuru sahiplerinin ve varsa birlikte yaşadıkları başka kişilerin kişilik, eğitim, kültürel özellikleri, ekonomik güçleri, sağlık durumları, aile bireylerinin birbirleriyle ve çevreleri ile olan ilişkileri, küçükten beklentileri, evlât edinmeye bakış açıları, bakım, eğitime ve yetiştirme konularına yaklaşımları, evlât edinmek istedikleri küçüğün özellikleri, başvuru sahiplerinin veya varsa altsoylarının tavır ve düşünceleri en az beş görüşme sonucu değerlendirilerek kapsamlı bir sosyal inceleme raporu hazırlanır.

(4) Sosyal inceleme sonucunda evlât edinme başvurusu uygun bulunanlara bu durum yazılı olarak bildirilir.

Başvuruların reddi, askıya alınması ve işlemden kaldırılması

MADDE 8 – (1) Evlât edinmek isteyenlerden bu Tüzüğün 4 üncü maddesinde belirtilen koşulları taşımadıkları anlaşılanların başvuruları sosyal inceleme yapılmaksızın reddedilir.

(2) Başvuruları işleme konulanların dosyaları haklı mazeret göstermeleri halinde mazeretin gerektirdiği bir süre için askıya alınabilir. Bu süre sonunda yeniden yapılacak sosyal inceleme sonucunda düzenlenecek rapora göre dosya işleme konulur.

(3) 7 nci maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen süreler içinde başvuru sahiplerinden kaynaklanan nedenlerle sosyal incelemeye başlanılamaması durumunda dosya işlemden kaldırılır. Bunların yeniden başvuruda bulunmaları halinde ilk kez başvuruda bulunulmasına ilişkin hükümler uygulanır.

(4) Geçici bakım sözleşmesi uyarınca yanlarına yerleştirilen küçüğü, kendilerinin veya küçüğün belgelendirilen ciddi sağlık nedeni dışında geri verenlerin sonraki evlât edinme başvuruları reddedilir.

İtiraz

MADDE 9 – (1) Evlât edinme başvurusunun reddedilmesine, askıya alınmasına veya işlemden kaldırılmasına ilişkin işlemler İl Müdürlüğü tarafından başvuru sahiplerine yazılı olarak bildirilir.

(2) Bu işlemlere karşı bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde İl Müdürlüğü nezdinde itiraz edilebilir. İtiraz komisyon tarafından görüşülerek en geç bir ay içinde kesin olarak karara bağlanır ve karar itiraz edene yazılı olarak bildirilir.

Sıralamada dikkate alınacak hususlar

MADDE 10 – (1) Küçüğün yaşı, cinsiyeti, sağlık durumu, varsa kardeşi ile birlikte istenmesi gibi özellikler sıralamayı belirlemede dikkate alınır.

(2) Evlât edinilecek küçüğün, varsa kardeşi ile birlikte evlât edindirilmesine, bunun mümkün olmaması durumunda birbirlerine yakın yerleşim yerlerinde bulunan ve birbirleriyle görüştürebilecek kişi veya eşlerin yanına yerleştirilmelerine özen gösterilir. Kardeşi olan küçükleri birlikte evlât edinmek isteyenler için sıralamaya bağlı kalınmayabilir.

Küçüğün yerleştirilmesi

MADDE 11 – (1) Geçici bakım sözleşmesinin imzalanmasından sonra, evlât edinilecek küçük, en az bir yıl süreyle bakım ve eğitimi için uygun görülen kişi veya eşlerin yanına yerleştirilir.

İzleme

MADDE 12 – (1) Evlât edinme öncesinde, 11 inci maddeye uygun olarak yerleştirilen küçük; evlât edinecek kişi veya eşlerin küçüğü eğitime yeteneği, aile ilişkileri, sağlığı, küçükle olan ilişkilerindeki gelişmeler ile sosyal ve ekonomik koşullarındaki değişimler yönünden sosyal çalışmacılarca izlenir ve izleme sonuçları üçer aylık dönemler halinde rapora bağlanır.

(2) Evlât edineceklerin altsoyu varsa, raporda onların da küçük ile ilgili tavır ve düşünceleri değerlendirilir.

(3) Evlat edineceklerin küçüğe karşı tutum ve davranışları Kurum tarafından denetlenir. Gerekğinde danışmanlık ve rehberlik hizmeti de verilir.

(4) Bir yıllık izleme süresi sonunda sosyal inceleme raporunu da içeren dosya bir ay içinde hazırlanır.

(5) Evlât edinecekler, geçici bakım sözleşmesi süresi içinde, küçükle birlikte yurtdışına çıkmadan önce İl Müdürlüğüne bilgi verirler. Bu bilgi İl Müdürlüğüne Merkezi Makama iletilir. Merkezi Makam tarafından da gidilen ülkenin merkezi makamı ile işbirliği yapılarak izleme sürdürülür.

Evlât edinme kararı ve küçüğün geri alınması

MADDE 13 – (1) İzleme süresi sonunda düzenlenen sosyal inceleme raporuna dayalı olarak veya itiraz üzerine komisyon tarafından karar verilerek evlât edinme talepleri uygun görülenlere, sonuç ve evlât edinme kararı alınması için mahkemeye başvurmaları gerektiği hususu İl Müdürlüğüne yazılı olarak bildirilir.

(2) İzleme süresi sonunda düzenlenen sosyal inceleme raporuna göre evlât edinmeleri uygun görülmeyenlerin talepleri reddedilir. Ret kararına yazılı bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde İl Müdürlüğü nezdinde itiraz edilebilir. İtiraz komisyon tarafından görüşülerek en geç bir ay içinde kesin olarak karara bağlanır. Komisyonca evlât edineceklerin uygun bulunmaması durumunda küçük geri alınır.

(3) Geçerli bir mazeret olmaksızın yazılı bildirim tarihinden itibaren iki ay içerisinde evlât edinme kararı almak üzere mahkemeye başvurulmaması halinde, İl Müdürlüğüne küçüğün geri alınmasına karar verilir.

(4) Geçici bakım sözleşmesi süresi içerisinde, ebeveynlik sorumluluğunun yerine getirilmediğinin sosyal inceleme raporuyla saptanması durumunda, sürenin dolması beklenmeksizin de küçük geri alınabilir.

Evlât edinme işleminin tamamlanması ve nüfusa kayıt

MADDE 14 – (1) 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 29 uncu maddesi hükmü gereğince evlât edinme kararı mahkeme tarafından on gün içinde o yerin Nüfus Müdürlüğüne bildirilir. Evlât edinme olayı aile kütüklerine tescil edilir ve evlât edinilenin kaydı evlât edinenin aile kütüğüne taşınır.

(2) İl Müdürlüğü, Kimlik Paylaşımı Sisteminden veya nüfus idaresinden temin edeceği nüfus olayı kayıt örneğini evlât edinme dosyasına koyar ve evlât edinme işleminin tamamlanmasına ilişkin belgeyi en geç bir ay içerisinde Kuruma gönderir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ülkelerarası Evlât Edinmeye İlişkin Hükümler

Ülkelerarası evlât edinme

MADDE 15 – (1) Ülkelerarası evlât edinme işlemleri, bu Tüzüğün ilgili hükümleri ile 5/4/2004 tarihli ve 2004/7087 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Çocukların Korunması ve Ülkelerarası Evlât Edinme Konusunda İşbirliğine Dair Sözleşme hükümlerine uygun olarak yürütülür.

Türkiye Cumhuriyetinin menşe Devlet olduğu ülkelerarası evlât edinmede uygulanacak usul ve istenilen belgeler

MADDE 16 – (1) Ülkelerarası evlât edinme, küçüğün Türkiye’de evlât edinme amacıyla yerleştirilme imkânı bulunamaması ve ülkelerarası evlât edinmenin, küçüğün yüksek yararlarına uygun olmasıyla mümkündür.

(2) Ülkelerarası evlât edinme başvuruları bu Tüzüğün 5 inci maddesinde belirtilen usule göre yapılır.

(3) Merkezi Makam tarafından, kabul eden Devletin merkezi makamından evlât edinecek kişi veya eşler hakkında ailelerini, sağlık geçmişlerini, sosyal çevrelerini, evlât edinme sebepleri ile evlât edinme ehliyetine sahip ve elverişli olduklarını, uluslararası bir evlât edinmeyi üstlenme yeteneklerinin bulunduğunu ve evlât edinmek istedikleri küçükte aradıkları özellikleri belirten sosyal inceleme raporu ile dayanağı belgelerin yer aldığı dosyanın hazırlanması talep edilir.

(4) Hazırlanan dosya üzerinde yapılan inceleme sonucu kabul eden Devletin merkezi makamı tarafından, başvuru sahibi kişilerin yanına evlât edinilmek üzere küçük yerleştirilmesinde sakınca bulunmadığının onaylanması halinde, dosya sıralamaya alınır. Dosyanın, Merkezi Makama iletildiği tarih, küçüğün yerleştirilmesi sıralamasında esas alınır. Ancak, yerleşim yeri yurtdışında bulunan Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da, İçişleri Bakanlığından aldıkları izinle vatandaşlıktan çıkanlara ve evlât edinilecek küçükle dil birliği ve kültürel yakınlığı bulunan kişi ve eşlere sıralamada öncelik verilir.

(5) Ülkelerarası evlât edinme başvurularında dosyanın hazırlanma süreci kabul eden Devletin kurallarına bağlıdır. Kabul eden Devlet tarafından olumsuz bildirimde bulunulması durumunda dosya işlemde kaldırılır.

(6) Merkezi Makam tarafından kabul eden Devletin merkezi makamına gönderilen küçüğe ait dosyada; nüfus cüzdanı örneği, korunma kararı örneği, küçük terk edilmiş ise emniyet tutanakları, Türk Medenî Kanununun 309 uncu veya 311 inci maddeleri kapsamında ilgili mahkemeler tarafından verilen karar örnekleri, sağlık durumu hakkında doktor raporu, sosyal inceleme raporu, yurt dışına çıkmasına ilişkin velisi ya da vasisinin izni ve küçüğün kabul eden Devlete girme ve burada bir yıllık oturma hakkına sahip bulunduğuna ya da bulunacağına dair belge veya vize, küçüğün özel gereksinimleri ile ilgili bilgiler içeren evrak ve fotoğraflar bulunur.

(7) Merkezi Makam; küçüğün kimliği, evlât edinmeye uygunluğu, kendisinin ve ailesinin geçmişi, sosyal çevresi, kendisinin ve ailesinin sağlık geçmişi ve küçüğün özel ihtiyaçları hakkındaki bilgileri içeren bir rapor düzenler. Düzenlenen raporda, özellikle küçüğün yetişme koşulları ile vatandaşlık durumu, din, dil ve kültürel geçmişi göz önünde bulundurularak, ülkelerarası evlât edinmenin küçüğün yüksek yararına uygunluğu konusundaki görüşlere yer verilir.

(8) Küçüğün tesliminden önce Merkezi Makam ve kabul eden Devlet merkezi makamı arasında küçüğün evlât edinilmesi konusunda anlaşma sağlanmış olması gerekir.

(9) Evlât edinecek kişi veya eşlerin küçüğü yaşadıkları ülkeye götürebilmeleri için gerekli görülen belgeler kabul eden Devletin merkezi makamı tarafından Türkiye’deki konsoloslughuna gönderilir.

Yerleştirme işlemleri, küçüğün teslimi ve izleme

MADDE 17 – (1) Küçük, bir yıllık bakım ve eğitimi için geçici bakım sözleşmesi imzalanarak, Merkezi Makamın gözetim ve denetiminde evlât edinecek kişi veya eşlere teslim edilir.

(2) Küçüğün kabul eden Devlete gönderilmesi, evlât edineceklerin refakatinde, güvenli ve uygun koşullarda gerçekleştirilir.

(3) Kabul eden Devletin merkezi makamından evlât edinilecek küçüğe, bir yıllık izleme süresi içerisinde, gerekirse sağlık ve eğitim konularının takibi yetkisi ile sınırlandırılmış bir yasal temsilcinin tayin edilmesi istenebilir.

(4) İzleme süresi içerisinde, kişi veya eşler Merkezi Makamın ve kabul eden Devletin merkezi makamının bilgisi olmaksızın yerleşim yerlerini değiştiremez ve onayları olmaksızın ülke dışına çıkamazlar.

(5) Merkezi Makam, evlât edinmek üzere yanlarına küçük yerleştirilen kişi veya eşler ile küçüğün, kabul eden Devletin merkezi makamı tarafından periyodik olarak izlenmesini ve düzenlenen raporların gönderilmesini talep eder.

Evlât edinme işleminin uygun görülmemesi

MADDE 18 – (1) Ülkelerarası evlât edinilecek küçüğün evlât edineceklerin yanında sürekli kalmasının, küçüğün yüksek yararına uygun olmayacağına tespit edilmesi durumunda, Merkezi Makam tarafından kabul eden Devletin merkezi makamından küçüğün evlât edineceklerden geri alınması ve öncelikle geçici bakımının sağlanması istenir. Kabul eden Devlet Merkezi Makamı ile işbirliği yapılarak küçüğün bu Tüzüğün 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında öncelik verileceği belirtilen kişi veya eşlerin yanına gecikmeksizin yeniden yerleştirilmesi ya da uzun süreli bakım olanakları araştırılır. Bunun mümkün olmaması durumunda ayırt etme gücüne sahip küçüğün rızası da alınarak ülkeye güvenli bir şekilde dönmesi sağlanır.

Türkiye Cumhuriyetinin kabul eden Devlet olduğu ülkelerarası evlât edinmede uygulanacak usul

MADDE 19 – (1) Yerleşim yeri yurtdışında bulunan küçüğü evlât edinmek isteyen kişi veya eşler Merkezi Makama gönderilmek üzere buldukları yerin İl Müdürlüğüne yazılı başvuruda bulunurlar.

(2) Evlât edinmeye ilişkin işlemler, bu Tüzüğün ilgili hükümleri ile Çocukların Korunması ve Ülkelerarası Evlât Edinme Konusunda İşbirliğine Dair Sözleşme hükümleri çerçevesinde Merkezi Makam tarafından menşe Devlet merkezi makamı ile işbirliği yapılarak tamamlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**Evlât Edinmede Yükümlülükler ve Evlâtlık İlişkisinin Kaldırılması****Evlât edinme kararının verilmesinden sonraki hak ve yükümlülükler**

MADDE 20 – (1) Evlât edinme kararının verilmesinden sonra ana babaya ait haklar ve yükümlülükler evlât edinene geçer.

(2) Evlâtlık, evlât edinenin mirasçısı olur.

(3) Evlâtlık küçük ise evlât edinenin soyadını alır. Evlât edinen isterse küçüğe yeni bir ad verebilir. Yeni ad verilirken ayırt etme gücüne sahip küçüğün görüşü alınır.

(4) Eşler tarafından birlikte evlât edinilen ve ayırt etme gücüne sahip olmayan küçüklerin nüfus kaydına, ana ve baba adı olarak evlât edinen eşlerin adları yazılır. Tek başına evlât edinilmesi halinde de aynı yöntem uygulanır.

(5) Evlâtlığın, miras ve başka haklarının zedelenmemesi, aile bağlarının devam etmesi için evlâtlığın naklen geldiği aile kütüğü ile evlât edinmenin aile kütüğü arasında bağ kurulur. Evlâtlıkla ilgili kesinleşmiş mahkeme kararı her iki nüfus kütüğüne işlenir.

(6) Evlât edinme ile ilgili kayıtlar, belgeler ve bilgiler, mahkeme kararı olmadıkça veya evlâtlık istemedikçe hiçbir şekilde açıklanamaz. Evlâtlığın istemi halinde söz konusu durumun evlâtlığın psikolojisi üzerindeki etkisi de göz önüne alınarak Kurumca belirlenecek koşullar çerçevesinde sosyal çalışmacı tarafından açıklama yapılır.

Evlât edinme öncesinde evlât edinecek kişinin ölümü

MADDE 21 – (1) Evlât edinme başvurusundan sonra evlât edinmenin ölümü veya ayırt etme gücünü kaybetmesi, diğer koşulların bundan etkilenmemesi ve küçüğün yüksek yararının bunu gerektirmesi durumunda evlât edinmeye engel olmaz. Bu durumda yeni koşullarda küçüğün yüksek yararının zedelenip zedelenmeyeceğine ilişkin olarak Kurum tarafından hazırlanan sosyal inceleme raporu ve diğer belgelerden oluşan dosya ilgili mahkemeye sunulur. Küçüğün ayırt etme gücüne sahip olması halinde, kendisiyle yapılan görüşmeye ilişkin rapor da mahkemeye iletilir.

Evlât edinilen hakkında açılan davalar

MADDE 22 – (1) Aile ve miras hukukunu ilgilendiren konularda evlât edinilenin hak kaybına uğramasına neden olabilecek davalar açılması durumunda, Kurum küçüğün haklarının korunması bakımından gereken her türlü hukuki yardımı sağlar.

Evlâtlık ilişkisinin kaldırılması

MADDE 23 – (1) Türk Medenî Kanununun 317 nci maddesine göre, kanuni sebep bulunmaksızın rıza alınmamışsa, küçüğün menfaati bunun sonucunda ağır biçimde zedelenmeyecekse, rızası alınması gereken kişiler, hâkimden evlâtlık ilişkisinin kaldırılmasını isteyebilirler. Bu talebin küçüğün menfaatini ağır biçimde zedeleyip zedelemeyeceğine ilişkin olarak Kurum tarafından hazırlanan sosyal inceleme raporu ve diğer belgelerden oluşan dosya ilgili mahkemeye sunulur. Küçüğün ayırt etme gücüne sahip olması halinde, kendisiyle yapılan görüşmeye ilişkin rapor da mahkemeye iletilir.

Evlât edinmede noksanlıklar

MADDE 24 – (1) Türk Medenî Kanununun 318 inci maddesine göre, evlât edinme esasa ilişkin diğer noksanlıklardan biriyle sakatsa, Cumhuriyet savcısı veya her ilgili, evlâtlık ilişkisinin kaldırılmasını isteyebilir.

(2) Noksanlıklar bu arada ortadan kalkmış veya sadece usule ilişkin olup, ilişkinin kaldırılması evlâtlığın menfaatini ağır biçimde zedeleyecek olursa bu yola gidilmez.

(3) Kurum tarafından tespit edilen ve esasa ilişkin noksanlıklardan biriyle sakat olan evlât edinmeler hakkında düzenlenen dosyalar, kararı veren mahkemenin bulunduğu ildeki Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

Düzenlenecek belgelerin şekil ve standartları

MADDE 25 – (1) Küçüklerin evlât edinilmesinde aracılık faaliyetleriyle ilgili olarak uygulamada ihtiyaç duyulacak geçici bakım sözleşmeleri, yerleştirme ve vaka kapatma formları ve benzeri belgelerin şekil, standart ve içerikleri mevzuata uygun olarak Kurum tarafından belirlenir.

Yönetmelik

MADDE 26 – (1) Bu Tüzüğün uygulanması ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Yürürlük

MADDE 27 – (1) Türk Medeni Kanununun 320 nci maddesine göre hazırlanıp Danıştay tarafından incelenmiş olan bu Tüzük Resmî Gazete'de yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 – (1) Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

25/2/2009 TARİHLİ VE 2009/14729 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE YÜRÜRLÜĞE KONULAN TÜZÜĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN TÜZÜKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN ÇİZELGE			
Ek ve Değişiklik Getiren Tüzüğün Yürürlüğe Koyan Kararnamenin			
Tarihi	Numarası	Değişen Maddeler	Yürürlüğe Giriş Tarihi
10/2/2012	2012/2780	7	9/3/2012